

Obsah

Zoznámenle	4
V úvodnej kapitole sa deti zoznámia s hlavnými postavami knižky, s Aničkou a Peťkom, a s mestečkom Kvetinkovo, v ktorom sa bude dej knihy odohrávať. K tejto dvojstránke s plánom mestečka je možné sa s dieťaťom kedykoľvek vrátiť a využívať ju podľa vlastnej fantázie na mnohé ďalšie hry a príbehy. Napríklad je možné ju využiť na vyhľadávanie rôznych predmetov, zvierat, rastlín..., na ich počítanie, ďalej na popisovanie činností ľudí, na poznávanie častí mestečka, s ktorými sa bude dieťa v knihe stretávať, na rozprávanie o doprave, ďalej na nacvičovanie orientácie v priestore a pod. Mapa tiež slúži na vytvorenie celkovej predstavy detí o živote ľudí v meste alebo na dedine.	
Meno, adresa, vek, rodina	6
Azda každé dieťa už vo svojich 4 až 6 rokoch vie povedať, ako sa volá. Niektoré však zostane zaskočené otázkou, aké má priezvisko, ako presne znie jeho krstné meno, o menách rodičov ani nehovoriac. Z praktických dôvodov a kvôli porozumeniu a bežnej orientácii dieťaťa je vhodné, aby poznalo mená svojich rodičov, súrodencov a ďalších členov rodiny, rovnako ako adresu svojho bydliska. Malo by rozlišovať meno a priezvisko a učiť sa chápať rozdiel medzi ulicou a mestom či dedinou. Malo by tiež vedieť, kedy sa narodilo, teda vedieť svoj vek. V tejto kapitole sa pokúsime s dieťaťom uvedené vedomosti precvičiť a zopakovať.	
Povolanie, zamestnanie	8
Deti sa rady hrajú na rôzne povolania a zaujímajú sa o zamestnania svojich rodičov. Pomocou hier v tejto kapitole sa budeme s deťmi zamýšľať nad tým, čo charakterizuje jednotlivé povolania, na čo sú užitočné a prečo každý potrebuje prácu toho druhého. Ďalej sa s deťmi oboznámime s niektorými druhmi pracovných činností, vrátane predmetov a pomôcok, ktoré k nim patria. Tým rozšírime poznatky i slovnú zásobu.	
Vnímanie počtov a nálad ostatných	10
Táto kapitola sa zaoberá sociálnym a citovým vývojom dieťaťa, konkrétne empatiou. Deti by sa už v útľom detstve mali učiť vnímať pocity iných a venovať im pozornosť. Mali by poznať, čím by mohli inému človeku ublížiť a čím naopak urobiť radosť. Mali by vedieť rozoznávať, vnímať a rešpektovať pocity iných, ako napr. smútok, bolesť, radosť, prekvapenie, zlosť a pod., čo je pre ďalší sociálny a citový vývoj dieťaťa veľmi dôležité. Pri hrách v tejto kapitole má dôležitú úlohu dialóg s dieťaťom, lebo mu umožňuje vyjadriť jeho vnímanie a obom stranám tak dáva dostatok príležitostí na lepšie porozumenie seba a iných.	
Čo a ako správne urobiť a povedať	14
Inak a správne povedané – učíme sa základné pravidlá slušného správania, pretože patria k sociálnemu dozrievaniu dieťaťa, osvojujeme si návyky a spôsoby správania sa v konkrétnych každodenných situáciách. Tu majú najviac príležitostí a zodpovednosti predovšetkým rodičia, ktorí môžu rozhovorom, na príkladoch a hlavne vlastným vzorom kedykoľvek učiť a usmerňovať svoje dieťa. Mali by sme sa s deťmi často rozprávať a ukazovať im, ako sa zachovať v rôznych situáciách, ako napríklad pri prechádzaní cez cestu, nakupovaní, upratovaní, používaní výtahu, vrátení požičaných vecí, pomoci a ochrane mladších a slabších, slušnom stolovaní, dodržiavaní hygienických návykov, ospravedlňovaní sa, ďakovaní, pozdrave, zapojení sa do dialógu bez prerušovania iných, samostatnom obliekaní atď. Na to tu nájdeme niekoľko hier určených na precvičovanie niektorých dobrých návykov a zásad pre správanie sa detí v spoločnosti.	
Ludské telo	18
Pomenovať základné časti tela nerobí deťom žiadne problémy. V tejto kapitole budeme opakovať a rozširovať už nadobudnuté vedomosti, pomenúvať časti a funkcie ľudského tela a venovať sa aj vnímaniu rozdielnosti pohlaví, vrátane odlišovania pomocou oblečenia. Ďalej sa v hrách budeme zaoberať niektorými bežnými chorobami a hygienickými návykmi.	
Zvieratká	22
Častým znakom tejto vekovej kategórie je veľmi dobrý vzťah detí k zvieratám, predovšetkým malým a domácim. To nám dáva široké a rôznorodé možnosti výchovného pôsobenia. Budeme s deťmi pomenúvať rôzne druhy zvierat, určovať, v ktorej krajine žijú, rozlišovať, či sú domáce alebo či žijú voľne v prírode. Ďalej budeme s nimi určovať prostredie, v ktorom žijú, rozoznávať i nazývať ich mláďatká, poznávať spôsob obživy a pod. Opäť tým rozšírime nielen vedomosti o zvieratkách a ich vlastnostiach, ale zároveň i slovnú zásobu detí.	
Rastlinky	28
V prírode a všade okolo nás sa deti stretávajú s rôznymi druhmi rastlín. V tejto časti budeme precvičovať a rozširovať vedomosti detí o rôznych kvetinách, kroch, stromoch a pod. Pokúsime sa určovať ich plody, budeme poznávať miesta a podmienky rastu, naučíme sa o rastliny starať a vhodne sa k nim správať.	
Deň a jeho časti	34
Jednou z oblastí, ktoré deťom predškolského veku robia problémy, je orientácia v čase. Výrazy ako „skôr, neskôr, popoludní“ a pod. ťažko chápu a často im ani nerozumejú. Preto budeme nacvičovať časovú orientáciu v rámci jedného dňa a uľahčovať tak pochopenie niektorých údajov a výrazov. Pokúsime sa rozlišovať jednotlivé časti dňa, teda pojmy „deň a noc, ráno, dopoludnie, poľudnie, popoludnie, večer“, a to všetko spolu so základnými časovými údajmi. Osvojenie si tejto orientácie je výbornou prípravou na neskoršie učenie sa hodín.	
Dni v týždni	38
Ďalšou veľmi dôležitou a ťažko zvládnuteľnou kapitolou je rozlišovanie a pomenovanie dní v týždni. Formou hry sa budeme s deťmi učiť názvy dní a ich poradie v týždni, aby dieťa ľahšie porozumelo výrazom ako „včera, dnes, zajtra, predvčerom, pozajtra“ a pod. Táto oblasť je natoľko náročná, že musíme v rozhovoroch s deťmi počítať so stálym opakovaním a s čas-tým používaním týchto výrazov.	

Ročné obdobia	40
Táto kapitola sa venuje rozlišovaniu, charakteristike a pomenovaniu ročných období, ako ich poznáme v našich zemepisných podmienkach. Pri hrách budeme s deťmi hovoriť o tom, ako v každom období vyzerá príroda, ktoré ľudské činnosti k nemu patria, aké býva počasie, čo si v tom-ktorom období obliekame, ktoré sviatky sa oslavujú a pod. Nezabudneme si precvičiť ani sled jednotlivých období a ich vymedzenie v kalendári.	
Počasie	42
Hry a úlohy tejto kapitoly sú zamerané na pozorovanie a popis meteorologických javov, ale venujú sa aj vplyvu počasia na výber oblečenia a činností. V nadväznosti na predchádzajúcu kapitolu zdôrazníme počasie typické pre jednotlivé ročné obdobia. Pomôžeme deťom zaznačovať známe a zvyčajné prejavy počasia do vlastného kalendára.	
Farby a vyfarbovanie	44
Deti sa učia rozpoznávať farby už od svojich 3 rokov, ale je i nemálo takých, ktoré majú problémy s ich rozoznávaním aj v škole. Preto sa budeme venovať triedeniu predmetov podľa farieb a ich vyfarbovaniu podľa predlohy i podľa reálneho videnia. Tým podporíme u detí vnímanie farebných odtieňov a tiež precvičíme jemnú motoriku, t. j. zručnosť v koordinácii svalov pri písaní a kreslení.	
Tvary	50
Všade okolo nás je veľa rôznych tvarov, ktoré často využívame aj vtedy, keď chceme niečo opísať či vyjadriť. Pre deti je dôležité, aby vedeli tvary rozlišovať, pomenovať i používať pri hrách a iných činnostiach. Budeme s deťmi precvičovať rozoznávanie a opisovanie základných geometrických tvarov a útvarov, vrátane ich znázorňovania, a tak rozvíjať ich predstavivosť na ploche a v priestore. Pred nástupom do školy by mali deti rozoznávať štvorec, trojuholník, obdĺžnik a kruh, prípadne i valec, kocku a guľu. K lepšej názornosti použijeme predmety z najbližšieho okolia.	
Veľkosti	54
Keďže teraz už dieťa vie rozoznávať rôzne útvary a opísať ich tvar, budeme sa zaoberať určovaním veľkosti predmetov a vecí. Zameriame sa na pochopenie a používanie protikladných slov, ako napr. veľký – malý, vysoký – nízky, široký – úzky, dlhý – krátky, tučný – chudý... Pri hrách budeme využívať odhad a porovnávať veľkosti rôznych predmetov, čím precvičíme a zlepšime proporcionálnu predstavivosť detí.	
Kreslenie a písanie	60
Jednou z oblastí, ktorá má veľký vplyv na úspešné zvládnutie prvých školských úloh, je schopnosť koordinácie pohybov pri kreslení a písaní, tzv. grafomotorika. Precvičovali sme ju už v predchádzajúcich kapitolách, takže teraz sa zameriame na cieľné kreslenie tvarov podľa predlohy, konkrétne na oblúčiky a iné plynulé ťahy, aby sme tak pripravili detské zápästie na písanie.	
Pozornosť a vnímanie detailov	68
U detí predškolského veku je veľmi dôležité udržanie pozornosti pri hre alebo činnosti. Nezriedka od toho závisí aj úspešnosť detí v škole, a preto venujeme týmto schopnostiam väčšiu pozornosť i my a cvičíme s nimi trpezlivosť, postreh, vnímavosť, presnosť a systematickosť. Snažíme sa u detí predĺžovať dobu, počas ktorej sú schopné sústrediť sa na hru i na prácu, pretože inak by si len ťažko mohli plniť školské povinnosti. Na precvičovanie nám poslúži hľadanie rozdielov na dvoch takmer rovnakých obrázkoch, skladanie stavebníc, zoradenie predmetov na základe detailov a pod.	
Orientácia v priestore	74
V tejto kapitole s deťmi precvičíme predstavivosť, orientáciu a používanie výrazov potrebných pre túto oblasť, ako napríklad vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, vpredu, vzadu, ďaleko, bližšie atď. Správne pochopenie a používanie týchto pojmov spočíva predovšetkým v ich častom opakovaní v dialógu s dieťaťom. V príslušných hrách okrem orientácie znovu cvičíme i vnímanie detailov.	
Počítanie	78
Deti vo veku 5 až 7 rokov by mali vedieť počítať do desať. V tejto časti preto budeme precvičovať počítanie, určovanie poradia predmetov a používanie čísel 1 – 10 pre označovanie počtu. Ďalej budeme riešiť jednoduché príklady z praxe a zo života, v ktorých sa využíva sčítanie a odčítanie. Tieto názorné cvičenia by mali pomôcť pochopiť pojem číslo a základy počítania. Hrami rozvíjame u detí asociačné a logické myslenie, ktoré je predpokladom pre úspešné zvládnutie napríklad matematiky a fyziky. Pri učení nových čísel a základných početných operácií využijeme názorné počítanie konkrétnych predmetov, obrázkov i známe počítanie na prstoch.	
Rozvoj myslenia	86
V závere knihy si ešte precvičíme triedenie do skupín podľa rovnakých vlastností a zahráme sa s deťmi hry zamerané na rozvoj myslenia a reči. Aj keď sme tieto schopnosti využívali a nacvičovali vo všetkých predchádzajúcich kapitolách, budeme teraz cielene rozvíjať oblasť myslenia.	
Prílohy na vystrihovanie a nalepovanie	97
V tejto časti nájdete prílohy k úlohám, ktoré je potrebné vždy vystrihnúť a potom ich podľa návodu buď nalepiť, alebo ich len prikladať a odložiť na opakované použitie, čím dávame deťom viac možností na precvičovanie. Manipulácia s vystrihnutými obrázkami tiež rozvíja dôležitú zručnosť – jemnú motoriku. Vystrihovanie robí deťom väčšinou problémy, nielen kvôli náročnosti, ale aj kvôli dlžke sústredenia. Podľa vlastného uváženia môžete deťom s vystrihovaním pomôcť. Nezabúdajme ale, že je vhodné dávať deťom príležitosť cvičiť a zdokonaľovať sa v tejto zručnosti.	